

Iwona Sójkowska
Biblioteka Politechniki Łódzkiej
Stowarzyszenie EBIB
iwona.sojkowska@ebib.pl

Rozmowy o bibliotekach – felieton wstępny

VI Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej¹ pod hasłem „Rozmowy o bibliotekach” odbyła się w dniach 23–26 czerwca 2014 r. w Rogowie. Skupiła bibliotekarzy z całej Polski zainteresowanych szeroko pojętym rozwojem bibliotekarstwa oraz wielu sponsorów², których oferta wzbogaca zasoby naszych bibliotek.

O atrakcyjności konferencji zdecydowała nowa formuła wyboru wystąpień. Organizatorzy zaproponowali wybór zgłoszonych tematów wystąpień w oparciu o internetowe głosowanie. Dzięki temu bibliotekarze z całej Polski, niezależnie od tego, czy przewidywali swój udział w konferencji, czy nie, mogli wskazać zagadnienia konieczne do omówienia. Drugim założeniem organizacyjnym było zaplanowanie odpowiednio długiego czasu dla każdego wystąpienia, którego połowa przeznaczona była na przedstawienie referatu, a druga połowa na dyskusję tuż po jego wygłoszeniu.

W wystąpieniach i dyskusjach dominowało kilka wątków dotyczących m.in. bibliotekarzy jako największego kapitału, w który powinno się inwestować (np. szkolić), oceniać, motywować; jakości usług, która w dużym stopniu warunkuje atrakcyjność biblioteki (m.in. oferta, promocja, narzędzia wspomagające korzystanie z usług — katalogi, multiwyszukiwarki; przestrzeń w wymiarze architektonicznym); komunikacji, która zakłada profesjonalizm bibliotekarzy i spełnienie oczekiwań użytkowników.

Na konferencji spotkali się przede wszystkim mówcy, rozmówcy i dyskutanci, a konwersacje nie ustawały zarówno podczas sesji, jak i po ich zakończeniu. W konsekwencji poddane dyskusji zagadnienia, nowe liczne pomysły, wypracowane i uzgodnione wzorce nie zostały spisane w formie referatów. Jedynie ośmioro prelegentów zdecydowało się opublikować swoje referaty.

Niniejszy numer specjalny „Biuletynu EBIB” zawiera artykuły przygotowane na łódzką konferencję „Rozmowy o bibliotekach” i jest swoistym ukłonem w kierunku tych prelegentów, którzy mimo ożywionych dyskusji zdecydowali się podzielić swoim punktem widzenia z całym środowiskiem bibliotekarzy, oraz bibliotekarzy, którzy z dużą cierpliwością czekali na publikację.

---

¹ VI Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej — Rozmowy o bibliotekach [on-line], [dostęp 21.05.2015]. Dostępny w: <http://6kbpl.systemcoffee.pl/>.

² Sponsorzy. W: VI Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej — Rozmowy o bibliotekach [on-line], [dostęp 21.05.2015]. Dostępny w: <http://6kbpl.systemcoffee.pl/index.php?id=17>.

Pierwszy artykuł Jolanty Stępniaak porusza kwestię awansu zawodowego bibliotekarzy. Autorka przybliżyła obecną sytuację w zakresie polityki kadrowej w bibliotekach, przywołała standardy kompetencji i kwalifikacji zawodowych opracowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej oraz brytyjską organizację weryfikującą kwalifikacje i uprawnienia – Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP). Zwróciła uwagę na polskie i zagraniczne wzorce certyfikacji w innych zawodach.

Znaczenie komunikacji elektronicznej spowodowało, że nie mogło zabraknąć tematu stron WWW jako najbardziej powszechnego nośnika informacji. Paulina Milewska, zachęcając do dyskusji dotyczącej nowoczesności i funkcjonalności bibliotecznych witryn, wskazała ich pożądane cechy. Przytoczyła także przykłady dobrych i złych praktyk. Zaproponowała pomysły na poprawę internetowej wizytówki biblioteki.

Aleksander Radwański przedstawił futurystyczną (a może nie?) wizję biblioteki w chmurze. Zdaniem autora biblioteki powinny rozwijać się w kierunku zapewnienia natychmiastowego dostępu do zasobów zarówno elektronicznych, jak i drukowanych w najbliższej użytkownikowi lokalizacji. Jest to możliwe dzięki takim usługom, jak geolokalizacja, inteligentna wyszukiwarka, która potrafi właściwie zinterpretować dowolne zapytanie, i sieciowa obsługa czytelników. Temat wart jest podjęcia dalszych działań i urzeczywistnienia wizji autora.

Organizacja przestrzeni bibliotek i centrów informacji jest przedmiotem artykułu Agnieszki Wolańskiej. Autorka ukazuje biblioteki akademickie jako centra wiedzy, ale także jako centra rozrywki, odgrywające rolę trzeciego miejsca. W artykule znalazły się przykłady bibliotek, które zostały tak zaprojektowane, aby spełniać współczesne potrzeby użytkowników. Ciekawie prezentują się przytoczone przez autorkę badania zachowań użytkowników przeprowadzone w State Library of Queensland w Australii. Na tle zagranicznych wzorców przedstawione zostało Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej, które łączy w jednym miejscu działalność naukową, badawczą, szkoleniową i usługową.

Wizytówką biblioteki są nie tylko budynki, lecz także katalogi rejestrujące zbiory znajdujące się w tych budynkach i zatrudnieni w nich bibliotekarze o odpowiednich umiejętnościach. Henryk Hollender określa katalog mianem *atrakcyjnej przestrzeni kontaktu autora, czytelnika i bibliotekarza*. Zwraca uwagę na profesjonalizm w katalogowaniu zbiorów, postrzegając je jako podstawowe zadanie biblioteki. Katalog i katalogowanie przestały być modnym tematem dyskusji w środowisku. Zapewne wpływ na to mają wszechobecne elektroniczne źródła informacji oraz narzędzia typu *discovery*, które zdaniem wielu bibliotekarzy są odpowiedzią na potrzeby użytkowników przyzwyczajonych do wyszukiwania w Google. Warto jednak pamiętać, że profesjonalnie przygotowane opisy bibliograficzne są podstawową bazą metadanych wyszukiwanych przez narzędzia wspomagające typu *discovery*.

Jakość katalogów wyznaczają takie cechy, jak *kompletność, poprawność, spójność i aktualność*. Anna Zielińska poddała w wątpliwość jakość opisów bibliograficznych w katalogach. Autorka zwróciła uwagę na budowę opisu bibliograficznego, wskazując elementy istotne, a często pomijane przez katalogerów. Przedstawiła przykłady opisów bibliograficz-

nych z różnych katalogów. Wskazała wyniki wyszukiwania w katalogach, odnosząc je do kompletności opisów bibliograficznych i zróżnicowanych potrzeb/zachowań/umiejętności wyszukiwawczych czytelników. Zaprezentowała również funkcjonalności OPAC-ów jako narzędzi wyszukiwawczych dla czytelników.

O architekturze bibliotek w ostatnich latach mówi się i pisze coraz więcej. Dzięki środkom finansowym z Unii Europejskiej w polskich miastach zrealizowano wiele nowych inwestycji, powstały nowe biblioteki publiczne i akademickie. Dorota Matysiak przedstawiła w swoim artykule Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego. Wskazała dziesięć uniwersalnych zasad H. Faulknera-Browna, które powinny być uwzględniane przy projektowaniu budynków bibliotek. Zaprezentowała nowoczesny gmach swojej biblioteki, ale przede wszystkim zwróciła uwagę na proces realizacji projektu. Ten etap to okres wytężonej pracy architektów, budowniczych i bibliotekarzy, którzy powinni dążyć do realizacji zgodnej ze współczesnymi potrzebami użytkowników i pracowników bibliotek. Nowy gmach powinien przede wszystkim spełniać oczekiwania osób z niego korzystających, modyfikując, a nawet odsuwając na dalszy plan pomysły projektantów i wykonawców.

Katarzyna Maćkiewicz przedstawiła kwestię okresowej oceny bibliotekarzy w oparciu o doświadczenia Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W tej uczelni funkcjonuje system oceny nauczycieli akademickich, w tym bibliotekarzy dyplomowanych, oraz system oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Ze względu na specyficzny charakter pracy bibliotekarzy dyplomowanych został przygotowany i przedłożony władzom uczelni projekt zmieniający obowiązujący system i dostosowujący sposób oceniania do zadań i obowiązków tej grupy pracowników. Rozważaniom poddany został również system oceny bibliotekarzy niebędących nauczycielami akademickimi. Także w tym przypadku specyfika pracy w bibliotece skłoniła do podjęcia działań w kierunku opracowania arkusza okresowej oceny bibliotekarza niebędącego nauczycielem akademickim.

Wielowątkowość numeru specjalnego „Biuletynu EBIB” zapewne sprawi, że znajdą Państwo wiele ciekawych treści. Można je poddać dalszej dyskusji, zweryfikować ze stanem faktycznym we własnych bibliotekach, a może nawet zastosować część pomysłów w swoim miejscu pracy. Celowe wydaje się powołanie zespołów zadaniowych, które wspólnie pomyślą o rozwoju bibliotekarstwa ukierunkowanego na chmurę bibliotek czy usankcjonowaniu certyfikacji w zawodzie bibliotekarza, przekładającej się na zapewnienie użytkownikom pomocy profesjonalistów ocenianych i awansowanych według kompetencji i umiejętności.

Kolejność prezentowanych artykułów jest zgodna z programem konferencji. Teksty poddane zostały redakcji zgodnie z zasadami edycji przyjętymi w „Biuletynie EBIB”. Warto nadmienić, że zespół redakcyjny zachował oryginalność treści autorów, przekazanych do opublikowania przez organizatorów konferencji, wprowadzając tylko niezbędne zmiany i uzupełnienia.

Życzę przyjemnej lektury oraz zachęcam do nadsyłania artykułów polemicznych.